

کنکور 1400 از گلابه تا نبرد کلامی

سازمان پژوهش و سازمان سنجش از طریق رسانه‌ها دعوا می‌کنند

گروه اجتماعی| بیش از 10 روز از پایان کنکور سراسری 1400 گذشته است، تیر هم به پایانش نزدیک شده و هنوز سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی و سازمان سنجش سنگرهای خود را محکم حفظ کرده‌اند و هر یک در پاسخ به سوالات رسانه‌ها، دعوایی تازه علیه سازمان مقابل مطرح می‌کنند. سوالات کنکور امسال به صورت ویژه در بخش ریاضی صدای انتقاد کنکوری‌ها را بلند کرد و بعد صدای گلابه سازمان پژوهش را بالا برد و نامه‌نگاری‌ها آغاز شد و بحث به رسانه‌ها کشید. حالا این گلابه رنگ دعوایی گرفته است که دو طرف آن بحث‌هایشان را با خبرنگاران در میان می‌گذارند و بعد منتظر واکنش آن یکی می‌مانند. روز گذشته ابراهیم خدایی، رییس سازمان سنجش در پاسخ به ادعاهای قبلی سازمان پژوهش گفت که روزها ست منتظرند مستندات سوالات خارج از کتاب درسی به دستشان برسد و هنوز خبری نشده. سازمان پژوهش هم در مقابل تاریخ ارسال مستندات را اعلام کرد. «من بالاخره نفهمیدم چند سوال کنکور اشکال دارد؟ زیرا دوستانی که معتقد هستند سوالات کنکور ایراد داشت فقط در رسانه صحبت می‌کنند. در واقع ما سه‌شنبه هفته گذشته از طریق رسانه‌ها باخبر می‌شویم که سوالات کنکور ایراد دارد و الان هشت روز است که منتظر هستیم به صورت مستند این ایرادات به ما اعلام شود که هنوز خبری نیست.» این پاسخی بود که روز گذشته ابراهیم خدایی در مقابل ادعاهای سازمان پژوهش به ایسنا داد. رییس سازمان سنجش در ادامه حرف‌هایش بحث تفاوت میان وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم را هم پیش کشید و گفت بخشی از اعتراض این سازمان اصولاً به تفاوت در اهداف آموزشی این دو نهاد بازمی‌گردد: «در رابطه با سوالات کنکور دو مطلب را مطرح می‌کنند اول اینکه خارج از کتاب است و دوم اینکه مغایر با اهداف آموزش است که باید بگویم اهداف آموزشی دو وزارتخانه علوم و بهداشت با آموزش و پرورش متفاوت است. ما یک آزمون رقابتی برگزار می‌کنیم که شرایط متفاوتی دارد. بنابراین طبیعی است که اهداف آموزشی ما متفاوت و آزمون نیز دشوار باشد.» او گفت منتظر هستند تا «دوستان» اعلام کنند که کدام یک از سوالات مشکل داشته‌اند: «در واقع این دوستان حدود ۱۵۰۰ سوال کنکور اعلام می‌کنند که ۱۰ سوال خارج از کتاب است. لذا ما منتظر این می‌مانیم که این ۱۰ سوال را مستند برای سازمان سنجش اعلام کنند. ما در کنکور همان‌طور که عنوان کردیم مجموعه سه هزار سوال طرح کردیم سیستم و ساز و کار طراحی سوال به این شکل است چون سیستم این سوالات را انتخاب می‌کند قاعدتاً ممکن است دو یا سه سوال پاسخ صحیحی نداشته باشد یا اینکه پاسخ‌های مشترک داشته باشد که این هر ساله بوده و امسال نیز اتفاق خواهد افتاد. اما به‌طور کلی سوالات خارج از کتاب نداشتیم. با این وجود اگر این سوالات به ما اعلام شود و بگویند کدام سوال

در سرفصل نبوده ما حذف و به‌طور مثبت به نفع داوطلب اعمال خواهیم کرد.»
بلافاصله پس از انتشار اظهارنظر خدایی در مورد نامشخص بودن ایرادات وارده به سوالات، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی توضیحي منتشر کرد که در رد ادعای رییس سازمان سنجش نوشته شده است. روابط عمومی این سازمان پس از مصاحبه خدایی، در تماس با ایسنا توضیح داده است: «روز یکشنبه، بیستم تیر ماه، نامه‌ای با شماره ۱۰۱/۱/۵۷۰۰ به سازمان سنجش ارسال و نظرات مطروحه پیرامون سوالات دروس شیمی، ریاضی، فارسی و ریز سوالات برای آن سازمان قید شده است و این ادعا که هشت روز است مستندات ارایه نشده صحیح نیست. سازمان پژوهش همچنان منتظر تشکیل کارگروه مشترك است و هنوز پاسخی در این زمینه دریافت نکرده است.»

سردرگم میان اظهارات

حرفهای ضدونقیض در مورد تعداد سوالات خارج از کتاب‌های درسی و اشتباه همچنان وجود دارد. سازمان سنجش البته تنها نباید نگران پاسخگویی به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی باشد، چراکه حالا کمیسیون آموزش هم خواهان پاسخگویی این سازمان درخصوص نحوه طراحی سوالات کنکور است و تعداد سوالات خارج از کتاب را 16 مورد می‌داند. روز سه‌شنبه رضا حاجی‌پور، سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس با استناد به گفته‌های سازمان پژوهش از «وجود ۱۶ سوال در کنکور سراسری خارج از کتب درسی و طرح ۳ سوال اشتباه» خبر داد و به خانه ملت گفت: «براساس اعلام رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش مشخص شد که ۱۶ سوال کنکور ۱۴۰۰ خارج از کتاب درسی بوده است و این پیگیری‌ها بحق بود. سازمان سنجش باید با حذف سوالات خارج از کتاب درسی و سوالات اشتباه تدبیری برای ضایع نشدن حق داوطلبان کنکور سراسری 1400 داشته باشد و کمیسیون آموزش نیز نظارت خود را بر این روند خواهد داشت. اجازه تضییع حقوق داوطلبان را نخواهیم داد و پیگیر این موضوع تا احقاق حق کامل داوطلبان کنکور هستیم؛ همچنین امیدواریم با پیگیری‌های به عمل آمده در سال‌های آتی شاهد چنین اتفاقاتی نباشیم و به شائبه‌های پیش آمده در این خصوص نیز پاسخی مستدل ارایه کنیم.»

یک روز پیش از صحبتهای خدایی، حسن ملکی رییس سازمان پژوهش فهرستی از ایرادات سوالات کنکور را منتشر کرد، سوالاتی که به گفته او از بعد «کمی و کیفی» دارای اشکالات و مسائل متعدد بوده‌اند: «طی بررسی که انجام شد در درس ریاضی رشته ریاضی 8 سوال (معادل 14 درصد) خارج از کتاب درسی و 13 سوال (معادل 24 درصد) خارج از اهداف کتاب درسی و یک سوال اشتباه بوده است. یک سوال خارج از کتاب و بدون گزینه صحیح، هفت سوال (معادل 13 درصد) با دشواری بسیار بالا، 16 سوال (معادل 29 درصد) که این موارد مربوط به سوالات درس ریاضی در رشته ریاضی است. طبق بررسی‌های صورت گرفته، در درس ریاضی رشته تجربی

مشخص شد 2 سوال (معادل 7 درصد)، 9 سوال معادل 30 درصد خارج از اهداف کتاب، 2 سوال بدون گزینه صحیح و 3 سوال با دشواری بسیار بالا وجود داشته‌اند. در درس ریاضی رشته انسانی 6 سوال خارج از اهداف کتاب درسی و 8 سوال معادل 40 درصد با دشواری بالا وجود داشت. «تا اینجا آخرین موضع اعلام شده از سوی سخنگوی سازمان سنجش بوده است که گفته نامه سازمان پژوهش به دستشان رسیده و طبق این نامه 10 سوال مشکل‌دار بوده که در دست بررسی است. فاطمه زرین‌آمیزی روز گذشته در واکنش به تشکیل کارگروه میان سازمان پژوهش و سازمان سنجش درباره بررسی سوالات کنکور سراسری به ایلنا توضیح داد: «سازمان پژوهش ادعا کرده که روز ۱۵ تیر ماه نامه‌ای را به سازمان سنجش ارسال کرده که در مورد سوالات کنکور بوده است. در حالی که نامه روز ۲۰ تیر صادر شده و روز ۲۱ به دست سازمان سنجش رسیده است. در این نامه به بحث سوالات کنکور اشاره شده است و اعلام کردند در مجموع ۱۵۰۰ سوال از گروه‌های آموزشی تعداد ۱۰ سوال خارج از کتب درسی بوده است. این سوالات توسط اساتید و کارشناسان روان‌سنجی و آزمون‌سازی سازمان سنجش بررسی و پاسخ آن نیز به شکل مکتوب اعلام می‌شود.» سخنگوی سازمان سنجش گفت: «برای یکسری سوالات هم ادعا کردند که خارج از اهداف آموزشی است. اهداف آموزشی وزارت آموزش و پرورش با اهداف آموزشی ما متفاوت است. آزمون‌های ما رقابتی است و قرار نیست آزمون‌های ما مانند آزمون آموزش و پرورش باشد. از نظر ما ایرادی به طراحی سوالات کنکور نبود، اما ما درباره این ۱۰ سوالی که گفته می‌شود خارج از کتب درسی هستند به زودی پاسخ‌مان را ارائه خواهیم داد.» او درباره سوالاتی که گزینه صحیح نداشته‌اند، گفت: «روال سازمان برای همه آزمون‌ها این است که سوالات بررسی و بازنگری می‌شوند و اگر سوال ایراد داشته باشد با تاثیر مثبت به نفع داوطلب اعمال خواهد شد.» دعوی دنباله‌دار دو نهاد، داوطلبان را هم سردرگم کرده است. برخی کاربران شبکه‌های اجتماعی که پیگیر اخبار هر دو طرف هستند به این جنجال رسانه‌ای واکنش نشان داده‌اند. یکی از این کاربران در توئیتر نوشت: «دو دستگاه دولتی همچنان سرگرم جنگ و دعوی رسانه‌ای بر سر مساله کیفیت سوالات کنکور ۱۴۰۰ اند. سازمان پژوهش می‌گه بشینیم، سازمان سنجش می‌گه نه، اشکالات رو بفرستید خودمون بررسی می‌کنیم. چرا باید این قدر ناهماهنگی در يك دولت بالا باشه که حتی حاضر نباشن برای مردم و کنکوری‌ها باهم بشینن؟» يك کاربر دیگر گفته است: «دو هفته است آموزش و پرورش به سازمان سنجش گفته 10 تا از سوالات کنکورتون غلط بوده، سازمان سنجش گفته مستنداتتون رو باید می‌فرستادید، نفرستادید، آموزش و پرورش می‌گه فرستادیم شما ندیدید! بازچه این ایام هم سرنوشت آدم‌هاست.»

□□□□□□ 1400 □□□ 24 □□□□□□ □□□□□□ :□□□□